

Албер Роан, заменик специјалног изасланика УН за Косово Мартија Ахтисарија, за Дојче веле говори о предстојећим разговорима Београда и Приштине, улози САД и ЕУ и проблему са земљама Уније које нису признале Косово...

Дојче веле: Почетак првих билатералних разговора између Косова и Србије представља једну од најважнијих тема и у Приштини и у Београду. Поставља се питање какав ће карактер имати ти разговори и када ће почети?

Албер Роан: „Било би добро да ти разговори почну што пре. Друго, требало би да буду неформални, колико год је то могуће. Ово нису разговори о статусу - то питање је решено, о томе нема шта да се преговара. Овде је реч о питањима која постоје између свих суседа - транспорт, саобраћај, сарадња, царина, контрола граница. Узмимо на пример север Косова, ту је веома битна заједничка борба против криминала на границама. Затим, снабдевање енергијом, заштита човекове средине... Постоји мноштво практичних питања. О њима треба разговарати на нивоу експерата, пошто о таквим стварима не разговарају председници држава или шефови влада, него стручњаци. На темељу те практичне сарадње могло би доћи до општег побољшања атмосфере и могла би се решити нека још отворена практична питања.“

Али, управо ту нема сагласности. Косовска страна тврди да ће говорити о свему осим о статусу, а српска влада шаље различите поруке, с једне стране да намерава да говори о практичним стварима - које су управо поменуте, али и о царинама, полицији и правосуђу како је то предложено у плану Бан Ки Муна, пре две године.

„Мислим да треба почети са питањима која нису спорна. И ту Европска унија може да помогне. Иначе, ја сам против посредовања. Две земље могу да разговарају о практичним питањима и без помоћи споља, али мислим да би било корисно да ЕУ, на

пример, направи дневни ред, односно - редослед према којем би се разговарало о практичним питањима.

Хоће ли и САД играти конкретну улогу?

„Мислим да на разговорима о практичним питањима нису потребни никакви посматрачи споља. Чак би и ЕУ по мом мишљењу требало да има само неформалну посредничку улогу – да омогући обема странама да започну разговор.“

У Европској унији пет држава још није признало Косово. Како се то одражава на будуће преговоре?

„Став тих земаља веома је негативан и проблематичан и то из три разлога - показује да нема заједничке спољне политике Европске уније, пошто ЕУ није способна да постигне сагласност ни о европском питању које, уосталом и нема тако велики светски значај. Друго, отежава рад цивилне мисије Еулекса и доводи у питање успех те мисије. И треће, тих пет земаља које не признају Косово, умереним снагама у Србији отежавају да признају реалност - пошто они у Србији не могу бити мање просрпски оријентисани од Кипра или Шпаније. Такав став је за жаљење, мада постоји нада да се на темељу разговора који треба да почну, сарадња између Србије и Косова побољша, а тиме и дође до попуштања у ставу тих пет земаља.“

А како изгледа будућност?

„Целокупна српска спољна политика је већ годинама само битка за Косово. Та битка ће бити изгубљена. Надам се да ће председник Тадић којег веома поштујем, с једне стране прихватити да је будућност Србије, Косова, Босне и Херцеговине и Македоније у ЕУ и да ће увидети да је то могуће. Уосталом, сва истраживања јавног мњења показују да они схватају да је Косово независно и да нема повратка. И да то није лоше за Србију - Косово би било велик политички и економски терет, и будућност може бити само да Косово постане пријатељ Србије.“

(dw-world.de)